

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: R.S.**, nar. ..., Ev. č. ..., st. přísl. Ukrajina, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Balková, *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Praha, Kovářská 4*, **proti žalovanému: Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2017, č. j. OAM-66/LE-LE05-LE05-PS-2017,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou ze dne 18. 4. 2017 domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 25. 7. 2017.

Žalobce v úvodu žaloby namítal, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 Směrnice č. 2003/9/ES (dále jen „*přijímací směrnice*“), čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „*Úmluva*“).

Žalobce uvedl, že mu byla stanovena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců dle aplikovaného ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Důvodová zpráva k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu uvádí, že „*Odstavec 1 dále stanoví důvody pro zajištění. Důvody zajištění jsou navrženy v souladu s přijímací směrnicí. (...) Písmeno e) je rovněž transpozicí přijímací směrnice a odráží i úpravu v zákoně o pobytu*

cizinců a také judikaturu, zejména Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11).“

Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je transpozicí ustanovení čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice: „Žadatel může být zajištěn pouze v těchto případech: je-li zajištěn v rámci řízení o navrácení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení.“

Žalobce dále poukázal na rozhodnutí Evropského soudního dvora, ze kterého zmíněné zákonné ustanovení rovněž vychází, C-534/11, Arslan, v bodu 63 uvádí: „Ze všech předchozích úvah vyplývá, že na druhou otázku je třeba odpovědět tak, že směrnice 2003/9 a 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.“

Žalobce také namítal nedostatek důvodů pro zajištění. Žalobce uvedl, že důvod pro zajištění, jak je formulován v zákonném ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu podle názoru žalobce není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění dojít může. To ovšem nezabavuje správní orgán povinnosti zdůvodnit konkrétně a nezaměnitelně, co je účelem zajištění, aby bylo také možné zkoumat, zda důvod pro zajištění cizince trvá po celou dobu zajištění.

Hypotéza právní normy § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je podle názoru žalobce jiná, než jsou hypotézy ostatních důvodů pro zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu, které ve svém textu obsahují také účel zajištění (který se může za jistých okolností v průběhu zajištění naplnit nebo odpadnout, následkem čeho musí dojít k ukončení zajištění). Důvod pro zajištění podle písm. e) cit. zákona je však jedinečnou událostí, která již nastala v minulém čase a v průběhu zajištění proto ani nemůže dojít k jejímu odpadnutí či naplnění. S přihlédnutím na daný fakt je podle názoru žalobce potřeba účel zajištění v případě postupu dle § 46a odst. 1 písm. e) formulovat samostatně, v odůvodnění rozhodnutí o „povinnosti setrvat v zařízení“.

Výrazem této nezbytnosti existence účelu zajištění je také povinnost správního orgánu v průběhu zajištění zkoumat, zda důvody (a v nich obsažený účel) zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají v průběhu celého trvání zajištění (§ 46a odst. 9 zákona o azylu). V případě zajištění podle písm. e) cit. zákona by v případě, že nedojde rovněž k formulaci konkrétních důvodů pro zajištění, byla žalobci fakticky odňata možnost domáhat se uvedeného posouzení, neboť důvod zajištění, jenž je jednorázovou minulou událostí v čase, celkem zjevně nikdy nemůže odpadnout a v každém případě bude proto trvat po celou dobu zajištění.

Při zkoumání toho, co může být účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, je podle názoru žalobce potřeba vycházet zejména ze znění přijímací

směrnice, která byla do právního řádu transponována právě sporným ustanovením zákona azylu.

Uvedená směrnice ve svém čl. 8 odst. 3 písm. d) uvádí, že k zajištění žalobce v případě podání tzv. účelové žádosti o azyl může dojít toliko „*za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění*.“ Stejný účel vyplývá také z rozhodnutí Arslan, které zákonodárce dle důvodové zprávy v textu zákona zohlednil. Zde se uvádí, že zajištění je možné uložit po podání žádosti o mezinárodní ochranu během zajištění za účelem navrácení, pokud je „*pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení*.“

Žalobou napadené rozhodnutí podle názoru žalobce uvedenou podmínku dalšího trvání zajištění nesplňuje, neboť správní orgán vůbec nezdůvodnil alespoň potenciální možnost realizace navrácení žalobce během zmíněné doby zajištění. V případě cizinců, kteří v České republice požádají o mezinárodní ochranu prvníkrát, platí, že není důvodné předpokládat, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany dojde v maximální lhůtě 120 dnů zajištění, tím víc v lhůtě 110 dnů, na kterou správní orgán zajistil žalobce. Vyplývá to také z úvahy správního orgánu v napadeném rozhodnutí o době zajištění cizince, kdy sice v dané lhůtě předjímá skončení řízení před správním orgánem, nicméně též sám uvádí možnost obrany cizince proti rozhodnutí opravným prostředkem. Vzhledem k existenci odkladného účinku opravných prostředků ve velké většině případů je tak patrné, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a následkem toho i k zániku postavení cizince coby žadatele o mezinárodní ochranu, ve velké většině případů ve lhůtě 120 dnů nedojde. Z rozhodnutí proto nepochybně plyne, že k realizaci navrácení ve stanovené době zajištění nedojde. S přihlédnutím na uvedené je žalobce názoru, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečná formulace důvodů zajištění, když správní orgán přistoupil k zajištění toliko na základě naplnění hypotézy ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu bez uvedení, za jakým konkrétním účelem považuje setrvání žalobce v zajištění za nezbytné.

Účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může být toliko důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění prostřednictvím navazujícího zajištění za účelem správního vyhoštění, a to po pravomocném skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Takto stanovený účel by splňoval podmínku účelnosti zajištění a rovněž by dle předchozí argumentace šlo o účel, jehož trvání by během celé doby trvání zajištění mělo smysl zkoumat a který by teoreticky mohl v průběhu zajištění také odpadnout.

Proto je povinností správního orgánu v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, z kterých vyplývá, že takto stanovený účel zajištění alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn v stanovené lhůtě zajištění. Z argumentace správního orgánu v části o uložení doby zajištění ale vyplývá opak, totiž že samotný správní orgán nepředpokládá pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to vzhledem k možnosti podat proti rozhodnutí správního orgánu žalobu, ani ve stanovené lhůtě 110 dnů zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů.

Ponechání žalobce v zajištění jenom z důvodu, že za jistých okolností může dojít k pravomocnému skončení řízení, pokud žalobce nepodá proti rozhodnutí správního orgánu opravný prostředek, podle názoru žalobce rovněž neobstojí, stejně tak, jako uvedený postup neodůvodňuje právo žadatele o mezinárodní ochranu vzít svou žádost o mezinárodní ochranu zpět (kterým žadatel disponuje po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany). Řízení ve věci mezinárodní ochrany je potřeba vnímat jako celek, včetně práva na opravný prostředek, jak vyplývá z článku 26 procedurální směrnice (Směrnice Evropského parlamentu

a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013), neboť až pravomocným skončením tohoto řízení dochází k změně statusu cizince ze žadatele o mezinárodní ochranu, kterého není možné vyhostit.

Žalobce byl proto názoru, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečně jasná formulace důvodů, z kterých došlo k zajištění žalobce a ve vztahu ke kterým by se proto mohl domáhat prozkoumání jejich trvání v průběhu zajištění. Rozhodnutí proto působí arbitrárně, jako mechanická aplikace ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, aniž by vzhledem na konkrétní skutkové a právní okolnosti situace žalobce správní orgán uvedl odůvodnění pro svůj postup a rozhodnutí.

Žalobce upozornil na předchozí rozhodnutí o zajištění žalobce podle zákona o pobytu cizinců, které předcházelo žalobou napadené rozhodnutí. Podle ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců dochází sice vydáním napadeného rozhodnutí k ukončení zajištění podle předchozího rozhodnutí, nicméně úvahy, které (jiný) správní orgán vedly k vydání uvedeného rozhodnutí, jsou podle názoru žalobce relevantní i v řízení o zajištění podle zákona o azylu.

Zákon o pobytu cizinců totiž v ustanovení § 123b a násl. ukládá správnímu orgánu při vydání rozhodnutí o zajištění analogickou povinnost zvážit uložení zvláštních opatření, nahrazujících samotné zajištění cizince. Zvláštní opatření podle zákona o pobytu cizinců jsou ukládány „za účelem vycestování“ a slouží k posílení dohledu správního orgánu nad tím, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nebo v rozhodnutí o povinnosti opustit území z území vycestuje. Správní orgán byl v předchozím řízení nicméně názoru, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody pro uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, neboť jejich uložení nepovažoval správní orgán za dostatečnou záruku, že cizinec (žalobce) z území vycestuje. Jinými slovy, správní orgán dospěl k závěru, že žalobce nehodlá z území vycestovat dobrovolně a přistoupil proto k jeho zajištění.

Zvláštní opatření jsou upraveny rovněž zákonem o azylu a správní orgán má v řízení o uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle ustanovení § 46a zákona o azylu stejnou povinnost zkoumat, nejsou-li splněny podmínky pro jejich uložení. Zvláštní opatření podle zákona o azylu však slouží jinému účelu, když podle ustanovení § 47 odst. 2 zákona o azylu může správní orgán v případě naplnění důvodů pro zajištění cizince uložit zvláštní opatření, je-li důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření „je dostatečné k zabezpečení účasti“ žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Podle názoru žalobce jsou uvedená zvláštní opatření, co se týče jejich účelů, takřka kontradiktorní, když první z nich má sloužit *in fine* k vycestování cizince, zatímco druhé z nich, naopak, k setrvání cizince na území po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany a k zabezpečení jeho účasti na něm. Vyjma situace, kdy je důvodné podezření, že cizinec z území nevycestuje a zároveň není předpoklad, že bude zvláštním opatřením „zabezpečena účast“ cizince v řízení ve věci mezinárodní ochrany, měl by správní orgán podle názoru žalobce přistoupit k uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

Z rozhodnutí správního orgánu (str. 6) vyplývá, že tento vůbec charakter alternativ k zajištění podle zákona o pobytu cizinců a podle zákona o azylu nerozlišuje, když ve svém rozhodnutí cituje rozhodnutí NSS 9 Azs 192/2014, podle kterého je zásadně vyloučeno uložení zvláštního opatření namísto zajištění, pokud cizinec v minulosti nevycestoval z území. V aktuálním řízení vůbec nejde o vycestování cizince z území, které by se mělo alternativou k zajištění dosáhnout, a proto zmíněný závěr NSS není na souzenou věc vůbec přílehlavý.

Správní orgán podle názoru žalobce nezvažoval možnost uložení zvláštního opatření v případě žalobce zákonným způsobem, když se celkem zjevně nesprávně domníval, že uložit zvláštní opatření není možno z důvodu toho, že žalobce v minulosti z území České republiky nevycestoval. Minulé nevycestování cizince z území sice může sloužit jako podpůrný argument pro (ne)ochotu žalobce spolupracovat se státními orgány, nicméně samo o sobě je ve vztahu k zvláštním opatřením podle zákona o azylu irrelevantní. V aktuálním řízení ve věci o mezinárodní ochrany se o okolnost vycestování žalobce z území vůbec nejedná. Mezi účelovostí žádosti o mezinárodní ochranu a neúčinností zvláštních opatření navíc není žádná souvislost. Motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu nemá *prima facie* žádný vztah k tomu, zda je nutné žalobce zajistit, aby byla zabezpečena jeho účast v řízení.

Žalovaný správní orgán přistupuje k ukládání „povinnosti setrvat v zařízení“ paušálně, v každém případě cizince, jenž podal žádost o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců a u kterého bylo proto nevyhnutně v předchozím řízení jiným správním orgánem konstatováno, že není předpoklad jeho dobrovolného vycestování z území. Žalovaný správní orgán navíc k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle zákona o azylu přistupuje na základě skutkového stavu, jenž byl zjištěn v předchozím řízení jiným správním orgánem a ani v případě žalobce neprovedl úkony, směřující k zjištění, zda není možné účast cizince na řízení o mezinárodní ochraně zabezpečit i jinak (uložením zvláštního opatření), když již byl v předchozím řízení konstatován důvodný předpoklad, že cizinec z území vycestovat dobrovolně nehodlá.

Navíc, ustanovení § 46a zákona o azylu nevylučuje uložení „povinnosti setrvat v zařízení“ ani v průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to dokonce ani v případě naplnění důvodů podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pokud se v průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany ukáže, že zvláštní opatření k zabezpečení účasti cizince již nepostačuje, nebo, jak výslovně předjímá ustanovení § 46a odst. 2 zákona o azylu, pokud cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.

Paušální ukládání povinnosti setrvat v zařízení všem cizincům, které podali žádost o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, působí na žalobce spíš jako sankce za využití práva, plynoucího mu z mezinárodních závazků České republiky a ze zákona o azylu.

Žalobce dává do pozornosti rozhodnutí Krajského soudu v Praze, sp. zn. 44A 26/2016, ve kterém soud konstatuje „*pojem „účinné uplatnění“ zvláštních opatření je nutno chápat jako stav, kdy je zvláštní opatření schopno plnit svůj účel. Pro výklad první podmínky je tak nutno v první řadě vymezit účel zvláštních opatření. Úloha soudu je zjednodušena tím, že tento účel vymezil sám zákonodárce v ustanovení § 47 odst. 2 zákona o azylu, kde uvedl, že „Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany (zvýrazněno soudem)“.* Z citovaného ustanovení je zřejmé, že účelem zvláštních opatření je zajistit zdárný průběh řízení tím, že se zabezpečí účast žadatele. (...)

Soud tak shrnuje, že k zajištění cizince je možné přistoupit pouze tehdy, pokud nelze jeho účast v řízení zabezpečit pomocí zvláštních opatření. Soud si je přitom vědom toho, že tento výklad vyvolává pochybnosti o praktičnosti a smysluplnosti takové právní úpravy [např. lze pochybovat o tom, jaký má zabezpečení účasti v řízení vztah k důvodu pro zajištění z důvodu nebezpečnosti pro bezpečnost státu či veřejný pořádek podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu], nicméně ani tento důsledek nemůže nic změnit na jednoznačnosti textu zákona, kterým

zákonodárce učinil neúčinnost zvláštních opatření (tedy neschopnost plnit jejich výslovně stanovený účel) nutnou podmínkou pro zajištění. “

Žalobou napadené rozhodnutí podle názoru žalobce nedostatečně a bez vazby na právní úpravu účelu zvláštních opatření podle zákona o azylu argumentuje v neprospěch uložení zvláštního opatření. Předchozí nelegální pobyt žalobce správní orgán uvádí coby stěžejní důvod neuložení zvláštního opatření, nehledíc při tom na fakt, že žalobce v České republice pobývá již 20 let, přičemž značnou část této doby zde pobýval na základě platných pobytových oprávnění. Správní orgán tyto skutečnosti vůbec nevzal v potaz, jelikož ve svém rozhodnutí uvádí, v rozporu s požadavky správního řádu, toliko skutečnosti, svědčící v neprospěch žalobce. Tato správní úvaha proto podle názoru žalobce nemůže obstát v hodnocení její zákonnosti a v důsledku toho, že správní orgán nevzal v potaz vše, co vyšlo v řízení najevo, zatěžuje správní rozhodnutí vadou řízení.

Dle názoru žalobce by tedy s ohledem na výše uvedené mělo být napadené rozhodnutí pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Žalovaný uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona azylu.

V první řadě správní orgán k obecnému tvrzení žalobce, ohledně porušení § 2, § 3, § 68 odst. 2 a 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv, uvádí, že se jedná o obecně formulovanou námitku. Dle názoru žalovaného tak tato námitka není žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť žalobce neuvedl jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným dopustit. V daném případě se tak nelze spokojit s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58). V této souvislosti správní orgán taktéž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, sp. zn. 1 Azs 244/2004, dle které je žalobním bodem jen konkrétní a určité tvrzení zahrnující skutkovou i právní složku, a naopak jim není holá citace zákonného ustanovení ani strohé oznámení povšechného nesouhlasu s napadeným rozhodnutím.

Co se týče dalších konkrétních námitek, správní orgán uvádí následující. Žalobce byl, dle dne 3. 4. 2017 zadržen, neboť při kontrole totožnosti v Praze 5 nepředložil žádný cestovní doklad a nebyl schopen prokázat svou totožnost ani jiným dokladem. Z tohoto důvodu byl eskortován na OPKPE Praha, kde byl spolehlivě identifikován dle otisků prstů. Lustrací v příslušných evidencích byl o žalobci zjištěn záznam v Evidenci nežádoucích osob (ENO), neboť mu bylo uloženo správní vyhoštění s platností od 19. 12. 2013 do 19. 1. 2015. Dále bylo zjištěno, že po uplynutí platnosti záznamu v ENO již žalobce nedisponoval žádným vízem či povolením k pobytu, které by jej opravňovalo k pobytu na území České republiky. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Současně bylo zjištěno, že žalobce porušoval právní předpisy České republiky opakovaně, když již v r. 2013 mu bylo z důvodu protiprávního jednání

uloženo správní vyhoštění, které dle vlastních slov nerespektoval a z České republiky nevycestoval. Na základě uvedených skutečností bylo žalobci dne 4. 4. 2017 uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 3 roky. Zároveň byl žalobce podle § 124 zákona o pobytu cizinců zajištěn a umístěn do ZZC Balková za účelem realizace správního vyhoštění, kde podal dne 6. 4. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany a tím s ním bylo zahájeno řízení o udělení mezinárodní ochrany.

S námitkou, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečná formulace důvodů zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný správní orgán nesouhlasil. V případě zajištění žadatele o mezinárodní ochranu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu musí být splněny kumulativně tři skutečnosti: 1) Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC, což se nepochybně stalo. 2) Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. Vzhledem k výše uvedenému je nesporné, že žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal právě v okamžiku, kdy mu reálně hrozilo, že bude realizováno správní vyhoštění. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného v případě žalobce byly dány. 3) Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalobce na území České republiky pobýval již roku od 1997. O udělení mezinárodní ochrany však požádal až poté, co byl opakovaně zadržen, správním orgánem mu bylo opakovaně uloženo správní vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se na základě jeho zadržení Policií České republiky stalo reálným. Z jednání žalobce je tak zcela zřejmé, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána zcela účelově, a to především, aby se žalobce vyhnul správnímu vyhoštění a zajištění a mohl setrvat na území České republiky, rizika vážné újmy při návratu do vlasti se žalobce neobával a překážku vycestování při správním řízení o vyhoštění nesdělil. Vycestování na Ukrajinu se začal žalobce obávat až poté, co byl omezen na svobodě a požádal o mezinárodní ochranu. Z daného je tudíž zřejmé, že žalobci jde v jeho žádosti o mezinárodní ochranu především o legalizaci jeho pobytu na území ČR. Správní orgán připomněl, že: „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.*“ (z rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 5 Azs 24/2008). Správní orgán dále v této souvislosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 7 Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince na základě § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný je toho názoru, že všechny tři podmínky v případě žalobce byly v době vydání napadeného rozhodnutí a za daných zjištěných skutečností naplněny a nesporné je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu České republiky (viz dřívější nerespektování uloženého správního vyhoštění). Jednání žalobce, jak plyne z jeho pobytové historie, nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení žalobce spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

Žalovaný nesouhlasil s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí nesplňuje podmínku zdůvodnění alespoň potenciální možnosti realizace navrácení žalobce během doby zajištění,

když je zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Zde žalovaný odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2016, č. j. 44 A 24/2016 - 16, kde se soud mimo jiné zabýval též požadavky kladené na odůvodnění rozhodnutí o zajištění a vyslovil se, že „*konečné posouzení otázky realizovatelnosti správního vyhoštění je vyhrazeno rozhodnutí o správním vyhoštění (v rozhodnutí o zajištění jde pouze o předběžné posouzení této otázky z pohledu potenciálnosti realizace účelu sledovaného zajištěním). Pro účely rozhodnutí o zajištění není nutné postavit najisto, že vyhoštění zajišťovaného cizince bude skutečně možné (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 72/2011-75, bod 17).*“ Dále se soud zabýval účelem tohoto ustanovení, které „*směřuje k tomu, aby cizinec, jemuž hrozí vyhoštění, se nedostal podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu do faktického postavení, v němž by pro něj bylo oproti režimu dle zákona o pobytu cizinců snazší vyhnout se vyhoštění. Smyslem tohoto ustanovení je tedy znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažením takových podmínek, které žadateli umožní vyhnout se vyhoštění (typicky útekem, přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Účelem ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není zabezpečit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců).*“

K samotné době zajištění žalovaný uvedl, že má za to, že v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jako celku jsou uvedeny zcela konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr žalovaného, že zajištění po dobu 110 dní je zcela přiměřené. Těmito okolnostmi jsou předpokládána délka řízení o mezinárodní ochraně a případného soudního přezkumu, neochota vycestovat z území České republiky, řízení o správním vyhoštění a neexistence významných vazeb na území České republiky. Žalovaný správní orgán trval na tom, že jeho závěr stran délky zajištění cizince v ZZC neodporuje principu zákazu libovůle, diskriminace, neodporuje lidské důstojnosti, neporušuje princip proporcionality ani rovnosti. Přezkoumatelně délku zajištění žalobce zdůvodnil na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí.

K námitce žalobce ohledně nedostatečně posouzené možnosti uplatnění zvláštních opatření, správní orgán uvádí, že nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu bylo žalovaným správním orgánem dostatečně zdůvodněno v napadeném rozhodnutí na str. 4 a 5. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 - 23). Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce (především nerespektování uloženého správního vyhoštění), ze kterých vycházel a které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.

Co se týče námítky žalobce, ohledně použitých materiálů z předchozích řízení od Policie České republiky, k tomu správní orgán uvádí, že vzhledem ke skutečnosti, že rozhodnutí o zajištění je správní orgán povinen vyhotovit v poměrně krátké lhůtě, tj. 5 dnů a to včetně doručení žadateli, je vcelku logické, že žalovaný vychází především z dostupných informací,

kteřé jsou mu poskytnuty příslušnými složkami Policie České republiky. V daném případě dochází k tzv. přezajištění cizince, který požádal o mezinárodní ochranu v ZZC po svém zajištění dle zákona o pobytu cizinců. Při vyhotovení rozhodnutí o zajištění dle zákona o azylu však nelze pominout důvody, které vedly k předchozímu zajištění cizince. V této souvislosti správní orgán odkazuje na rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2017 č. j. 1 Azs 328/2016-28, ve kterém NSS uvedl *„Nejvyšší správní soud neshledal pochybení v tom, že žalovaný pro svoje závěry o naplnění podmínek pro zajištění stěžovatele dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu využil informace o stěžovateli vyplývající z předchozích řízení před Policií ČR. Zákon o azylu totiž nekonkretizuje způsob, jakým má žalovaný zjišťovat splnění podmínek pro zajištění cizince. Převzetí skutkových zjištění o stěžovateli z přechodných rozhodnutí Policie ČR do rozhodnutí o zajištění tak nelze chápat jako nedostatek tohoto rozhodnutí, pokud skutková zjištění umožňují dostatečným způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) tohoto zákona (obdobně NSS rozhodl ve svém rozsudku ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013 - 42).“*

Námitku týkající se odkazu na rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 považuje správní orgán za neopodstatněnou. Odkaz na tento rozsudek považuje správní orgán za přiléhavý, neboť tento přestože se týká případu zajištění cizince, kdy samotným důvodem zajištění je nerespektování povinnosti vycestovat po uložení správního vyhoštění, obsahuje taktéž obecné závěry týkající se otázky možnosti využití zvláštních opatření jako alternativy k zajištění, ze kterých lze vycházet i při posuzování možnosti využití zvláštních opatření dle zákona o azylu. (viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 5. 2016, č. j. 42 Az 16/2016-19). Žalovaný odkázal na spisový materiál a navrhol, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrhł do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*

Ze správního spisu vyplývá, že dne 4. 4. 2017 byl žalobce zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 3. 4. 2017 žalobce při kontrole totožnosti v Praze 5 nepřeložil policejní hlídce žádný cestovní doklad a nebyl schopen prokázat svou totožnost ani jiným dokladem. Lustrací v příslušných evidencích byl k žalobci zjištěn záznam v Evidenci nežádoucích osob (dále jen „ENO“), neboť mu bylo uloženo správní vyhoštění. Dále bylo zjištěno, že po uplynutí platnosti záznamu v ENO již žalobce

nedisponoval žádným vízem či povolením k pobytu, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu a také, že žalobce porušoval právní předpisy ČR opakovaně, když již v roce 2013 mu bylo z důvodu protiprávního jednání uloženo správní vyhoštění, které dle vlastních slov nerespektoval a z ČR nevycestoval.

Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn, protože z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

Dne 6. 4. 2017 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl, protože byl v letech 1995 – 1996 ve válce v bývalé Jugoslávii, v Sarajevu a v Záhřebu, a má doma na Ukrajině další pozvánky. Dodal, že se bojí jet domů a že zde má přítelkyni.

Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce byl dne 27. 5. 2011 odsouzen Obvodním soudem pro Prahu 2, sp. zn. 7T 7/2009 pro spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k podmíněnému trestu odnětí svobody na 3 měsíce a k zákazu řízení motorových vozidel na dobu 2 let. Na uložený trest odnětí svobody se však následně vztahovala amnestie ze dne 1. 1. 2013.

K námitce žalobce, založené na důvodové zprávě, tzv. přijímací směrnici a rozhodnutí ve věci *Arslan*, soud předně konstatuje, že ustanovení zákona o azylu je nutno vykládat eurokonformním způsobem. Po porovnání textu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu s ustanovením čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice 2013/33/EU a s bodem 63 rozsudku ve věci *Arslan*, jak na ně odkazuje žalobce, je soudu zřejmé, že účel v souladu se směrnicí i s výkladem Soudního dvora Evropské unie je obsažen již v samém znění daného ustanovení zákona o azylu, naplnění podmínek, jehož použití správní orgán řádně zkoumal. Směrnice nestanoví, že „realizace navrácení nebo vyhoštění cizince“ musí být „v rámci stanovené doby zajištění možná nebo alespoň pravděpodobná“, jak dovozoval žalobce. Stanoví toliko kritéria uplatnění zajištění včetně toho, že cizinec byl zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění, nikoliv že je nutné, aby došlo k realizaci v době stanovené rozhodnutím o zajištění. Jak již soud zdůraznil, řízení o vyhoštění a řízení o mezinárodní ochraně jsou vzájemně oddělená. Proto jsou liché argumenty žalobce spočívající v nutnosti možné realizace vyhoštění žalobce v rámci doby zajištění, neboť by šly proti samému smyslu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, který již byl předtím zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a u nějž se lze domnívat, že žádost podal účelově, kdy tímto smyslem je – i v souladu s rozsudkem ve věci *Arslan* – prevence žadatelova vyhnutí se navrácení. Sám žalobce navíc správně uvedl, že po dobu trvání zajištění není ani možné žalobce vyhostit, neboť je zde překážka probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Soud se neztotožňuje s námitkou žalobce, že správní orgán nezdůvodnil pokračování zajištění žalobce tím, že by toto pokračování bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl vyhnout navrácení. Soud odkazuje na napadené rozhodnutí, kde z celého kontextu je patrné, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění i ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany. Z jednání žalobce vyplývá obava, že by v průběhu azylového řízení žalobce se správním orgánem nespolupracoval.

Žalobce dále v žalobě uvedl námitky vztahující se k odůvodněnosti zajištění žalobce a k jeho účelu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce mimo jiné uvedl, že důvod pro

zajištění není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění může dojít. Účel zajištění musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají, v souladu s § 46a odst. 9 zákona o azylu. Dle žalobce tak v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního účelu. Za takový možný účel žalobce označil důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že „*jmenovaný pobýval v ČR podle svých vlastních slov již od roku 1997, o udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co mu bylo po jeho opakovaném zadržení policií správním rozhodnutím opakovaně uloženo vyhoštění a po jeho zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po přibližně 20 letech pobytu na území ČR. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy jmenovaný nesporně měl. Žádost o mezinárodní ochranu však podal teprve tehdy, kdy byl opakovaně zadržen, správním rozhodnutím mu bylo opakovaně uloženo vyhoštění a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným.*“ Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl „*V průběhu správních řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedených OPKPE Praha, se vyjadřoval v tom smyslu, že jeho vycestování z ČR nic nebrání a žádnou hrozbu vůči své osobě v případě návratu na Ukrajinu neuváděl. Ve své žádosti o mezinárodní ochranu, podané o pouhé 2 dny později, však již tvrdí, že se návratu na Ukrajinu obává v souvislosti s tamním konfliktem a že má v ČR přítelkyni, o jejíž existenci se ve správním řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců vůbec nezminil. Je přitom evidentní, že jde o situaci trvající na Ukrajině již 3 roky a také existence přítelkyně mu musela být známa již před jeho zadržením policií. V řízeních vedených OPKPE Praha se navíc vyjadřoval v tom smyslu, že v případě, že mu bude uloženo správní vyhoštění, vycestuje dobrovolně. Po svém zajištění se však své vycestování a návrat do vlasti snaží zmařit podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Z jednání výše jmenovaného je tedy patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění.*“

Z výše uvedených citací dle soudu jednoznačně vyplývá, že se předmětnou otázkou žalovaný zcela přezkoumatelným způsobem zabýval. V napadeném rozhodnutí tak jsou uvedeny dostatečné důvody pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na daný případ. Proto soud shledal v tomto směru rozhodnutí plně přezkoumatelným.

Dále se soud zabýval věcnou správností závěrů žalovaného, že v daném případě byly naplněny důvody pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K naplnění uvedeného ustanovení musí být splněny kumulativně tři podmínky: (1) podání žádosti o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo

předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, (3) možnost žadatele podat žádost o mezinárodní ochranu dříve; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. výše citovaný rozsudek čj. 1 Azs 328/2016 - 28). Nejenže zákon nestanoví povinnost správního orgánu vypočíst úkony, kterých by se žadatel měl účastnit, podle soudu je dokonce nemožné takový výčet provést, neboť na počátku řízení, kde prvním úkonem je právě vydání rozhodnutí o zajištění, nelze předvídat všechny úkony, jež správní orgán bude muset provést.

Ve vztahu k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se tedy soud ztotožnil s žalovaným, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce podle tohoto ustanovení, neboť žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany přibližně po více 20 letech pobytu na území ČR, a to až poté, co byl zajištěn (za účelem vyhoštění), a ačkoliv bylo prokázáno, že žalobci žádná okolnost nebránila zažádat o mezinárodní ochranu dříve, kdy se mohl po ČR volně pohybovat.

Žalobce posléze namítal, že v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního účelu, kdy přitom dle žalobce účel zajištění (kterým by mohl být důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají.

Soud vycházel ze závěru, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31: „*Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.*“

Zdejší soud shledal, že správní orgán náležitě formuloval a odůvodnil ony *objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová*, když vzal na str. 3 a násl. napadeného rozhodnutí v úvahu pobytovou historii žalobce (přibližně 20 let na území ČR, z toho asi 4 roky nelegálně); zohlednil podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, přestože se během období, kdy pobýval na území ČR, mohl volně pohybovat, dostavit se k příslušnému orgánu a žádost podat; zohlednil podání žádosti v době, kdy se vyhoštění vzhledem k zajištění stalo reálným, jakož i vědomé nerespektování povinnosti vycestovat; ze všech těchto důvodů dovedl závěr, že žádost je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění. Tím pádem byla naplněna i druhá věta citované pasáže rozsudku čj. 4 Azs 9/2017 - 31, tj. účel zajištění spočívající v zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění. A dále, jestliže byly formulovány důvody zajištění, nic nebrání tomu, aby bylo zkoumáno, zda trvají.

Nelze přehlížet, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a řízení o správním vyhoštění jsou dvě samostatná řízení a realizace vyhoštění do prvního z nich nespadá, proto soud jako nedůvodnou označil námitku, podle níž bylo povinností správního orgánu

v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že účel zajištění (tj. dle žaloby důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn ve stanovené lhůtě zajištění.

K námitce, že samotný správní orgán nepředpokládal pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve stanovené lhůtě zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů, soud zjistil, že odůvodnění doby zajištění, vycházející z předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně 90 dnů, prodloužené o 15 dnů na podání žaloby a 5 dnů, spočívajících v průměrné lhůtě doručování v rámci soudního řízení, nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

Dále byly v žalobě obsaženy námitky týkající se nedostatečného a nesprávného odůvodnění alternativy zajištění. Žalobce tvrdil, že k zabezpečení účasti na řízení by u něj bylo dostačující uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. U žalobce došlo k tzv. přezajištění a žalobce argumentoval odlišnými, resp. protichůdnými účely ukládání zvláštních opatření dle zákona o pobytu cizinců (za účelem vycestování) a zákona o azylu (k zabezpečení účasti žadatele v řízení), mezi nimiž však správní orgán nerozlišoval. Správní orgán vzal v potaz úvahy, které byly relevantní v předchozím řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vedly správní orgán k závěru, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody pro uložení zvláštních opatření za účelem vycestování, neboť jejich uložení nepovažoval správní orgán za dostatečnou záruku, že žalobce z území vycestuje. Žalovaný správní orgán navíc k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle zákona o azylu přistoupil na základě skutkového stavu, jenž byl zjištěn v předchozím řízení jiným správním orgánem, a ani neprovedl úkony, směřující ke zjištění, zda není možné účast cizince na řízení o mezinárodní ochraně zabezpečit i jinak (uložením zvláštního opatření). Správní orgán rovněž vycházel z nepřiléhavého rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 - 29. Správní orgán se dále nesprávně domníval, že uložení zvláštního opatření není možné z důvodu, že žalobce v minulosti z území České republiky nevycestoval, což ovšem samo o sobě ve vztahu ke zvláštním opatřením podle zákona o azylu není relevantní a o okolnost vycestování žalobce se v tomto řízení vůbec nejednalo. Žalobce také namítal, že mezi účelovostí žádosti o mezinárodní ochranu a neúčinností zvláštních opatření navíc není žádná souvislost a že motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu nemá prima facie žádný vztah k tomu, zda je nutné žalobce zajistit, aby byla zabezpečena jeho účast v řízení.

Soud předně uvádí, že pobytová historie žalobce na území ČR nebyla žalovaným rozporována. To, že účel zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců a účel zvláštních opatření podle zákona o azylu se odlišují, rovněž nebylo mezi stranami sporné. Jestliže tedy žalovaný svůj závěr o neúčinnosti zvláštních opatření pro žalobcovo vědomé a opakované nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností a pro jeho zcela účelové jednání odůvodnil zejména tím, že žalobce vědomě opakovaně neoprávněně pobýval na území ČR, nerespektoval svou povinnost vycestovat a uváděl účelová tvrzení, jen aby se vyhnul vyhoštění a setrval, byť nelegálně, na českém státním území za využití jakékoli možnosti, na základě čehož lze dojít k tomu, že propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení, shledává soud takovou úvahu žalovaného legitimní. Nelze tak přisvědčit ani další dílčí námitce, tj. že se správní orgán nesprávně domníval, že uložení zvláštního opatření není možné z důvodu, že žalobce z území ČR nevycestoval, neboť, jak už soud uvedl výše v tomto

odstavci, nebylo nevycestování relevantní „samo o sobě“, nýbrž v kontextu dalších důvodů a východisek správního orgánu.

Ve vztahu k „převzetí“ úvah a skutkových zjištění správního orgánu rozhodujícího o zajištění dle zákona o pobytu cizinců bez toho, aby žalovaný sám zjistil, zda není možné žalobcovu účast na řízení zajistit jinak, soud vycházel z toho, že zákon o azylu stanoví žalovanému povinnost rozhodnout o zajištění dle § 46a odst. 1 ve velmi krátké době 5 dní ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu (§ 46a odst. 4 věta první zákona o azylu), vydání rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem ve správním řízení (§ 46a odst. 6 věta první zákona o azylu) a mezi vydáním rozhodnutí o zajištění cizince za účelem vyhoštění dne 4. 4. 2017 a napadeného rozhodnutí dne 10. 4. 2017 uplynul tak krátký časový úsek, že po správním orgánu nelze spravedlivě požadovat, aby aktualizoval již zjištěný skutkový stav. Proto není tato dílčí námitka důvodná.

Na správnosti závěru žalovaného nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobce v žalobě správně poukázal na to, že žalovaným zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192 – 29, není na souzenou věc vůbec přílehlavý.

Soud konečně nesdílí názor žalobce, že účelovost žádosti a neúčinnost zvláštních opatření spolu nesouvisejí a motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu nemá žádný vztah k tomu, zda je nutné žalobce zajistit. Z ustálené judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, čj. 1 Azs 328/2016 - 28, bod 17) vyplývá, že podmínky uvedené v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou kumulativní. Zároveň je stěží myslitelné, aby účelovost žádosti a neúčinnost zvláštních opatření od sebe byly důsledně odděleny. Pokud je dán důvod domnívat se, že žalobce podal žádost účelově, lze rovněž předjímat, že by nemusel mít zájem na své účasti v řízení, pokud mohl žádost o mezinárodní ochranu podat již dříve a skutečnosti, které v žádosti uvádí, mu musely být již dříve známy. Soud trvá na tom, že popřením existence souvislosti mezi účelovostí žádosti a neúčinností zvláštních opatření by byla popřena efektivní aplikace ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, to vše ovšem za předpokladu, že rozhodnutí o zajištění je ve všech ohledech řádně odůvodněno.

Na podkladě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že žalovaný se vypořádal s možností uložení zvláštních opatření přezkoumatelným způsobem a v souladu s ustanoveními zákona o azylu.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2 a § 3 správního řádu, § 68 odst. 3 správního řádu a také porušení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Žalobce nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoli porušení namítaných ustanovení správního řádu ani práv garantovaných daným článkem Úmluvy.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 9. května 2017

Za správnost vyhotovení:

Za správnost: Kovářiková

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně